

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 5C/72/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5816202064
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Kyseľová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2020:5816202064.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou JUDr. Gabrielou Kyseľovou, v právnej veci žalobcu: F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. M. XXXX/X, D. X., proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, v konaní o náhradu škody v sume 2 044,51 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 044,51 Eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne od 15.07.2016 do zaplatenia, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobcovi sa proti žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 02.05.2016 sa žalobca proti žalovanému domáha zaplatenia istiny 2044,51 Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne za obdobie odo dňa 30.04.2016 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením povereného príslušníka Policajného zboru Okresného riaditeľstva Ružomberok, Obvodné oddelenie PZ Ružomberok, ČVS: ORP-217/00-RK-2009 zo dňa 19.01.2010 mu bolo vznesené obvinenie za prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Uznesením Krajskej prokuratúry Žilina sp. zn. 1 KPt 14/13-3 zo dňa 09.04.2013 bolo podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zrušené uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Ružomberok č.k. Pv 352/09/558 zo dňa 13.12.2012, ktorým podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie v uvedenej trestnej veci a podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku bolo zastavené trestné stíhanie vedené proti jeho osobe pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Toto uznesenie prokuratúry bolo jeho obhajcovi doručené 29.04.2013. Žalovaný je pasívne vecne legitimovaný podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci - ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“, pretože škodu spôsobil v trestnom konaní poverený príslušník policajného zboru. V dôsledku trestného stíhania vznikla žalobcovi škoda v sume 2044,51 eur, ktorú predstavujú trovy obhajoby vynaložené v tomto trestnom konaní advokátovi U.. U. Q.. Ide o nárok podľa § 18 zákona č. 514/2003 Z. z.. Po právnej stránke žalobu odôvodnili aj ustanovením § 3 ods. 1 písm. a/ a § 18 zákona č. 504/2003 Z. z..

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom 12.10.2016 poukázal na to, že pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné, aby pred uplatnením nároku na náhradu škody na súde bol tento nárok spravidla vopred prerokovaný s príslušným orgánom, čo je špecifikom pri tejto náhrade škode. Ďalej poukázal na ustanovenie § 3 ods. 1

a § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorých všetky podmienky musia byť splnené súčasne, inak nárok na náhradu škody nemôže vzniknúť. Vznesenie obvinenia pre trestný čin konkrétnej osobe nie je rozhodnutie o vine, ale opatrenie smerujúce k tomu, aby orgány činné v trestnom konaní v priebehu konania zistili skutkový stav. Až po vznesení obvinenia sa v rozhodujúcej miere otvára priestor pre dokazovanie v prípravnom konaní, preto by bolo nelogické predpokladať, že už pri vznesení obvinenia musí byť trestný čin jednoznačne preukázaný, keďže zadovážovanie dôkazov je cieľom následného vyšetrovania v prípravnom konaní, ako aj súdneho konania nasledujúceho po podaní obžaloby. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 22.05.2012, sp. zn. 8Co/251/2010, ktorý konštatoval, že pri posudzovaní zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. V tomto rozhodnutí je ďalej konštatované, že i keď rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti a teda aj zákonnosti začatia a vedenia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania, nemožno paušálne považovať za nezákonné každé vznesenie obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný odsudzujúci rozsudok obvineného, ale v každej trestnej veci je potrebné s prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu, pozorne zvážiť aj priebeh trestného konania z hľadiska vývoja dôkaznej situácie, ako aj základných zásad trestného konania. Tento záver vyplýva aj z nálezov Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 162/02, pričom názor citovaného krajského súdu bol v rozhodnutí ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 548/2012 hodnotený za plne akceptovateľný a korektný, keď aj napriek ustálenej judikatúre je potrebné posudzovať ne/zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia vždy aj s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu. Vyšetrovateľ v trestnom konaní pri rozhodovaní o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia konkrétnej osobe vychádza z úrovne poznatkov, ktoré má k dispozícii v tom čase, t.j. ešte pred vykonávaním úkonov v trestnom konaní. Až v priebehu trestného konania, po vykonaní vyšetrovacích úkonov je možné dospieť k záveru, že existuje dôvodné podozrenie, že obvinený spáchal skutok, ktorý sa mu kladie za vinu a ako je potrebné skutok kvalifikovať. Vychádzajúc z uvedeného žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, ktoré by odôvodňovalo ním uplatnený nárok na náhradu škody, keďže uznesenie vyšetrovateľa, o ktoré opiera svoj nárok, za nezákonné rozhodnutie nie je možné považovať. V závere svojho vyjadrenia poukázal na ustanovenie § 18 ods. 3 zákona č. 504/2003 Z. z., podľa ktorého sú súčasťou trov konania aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Zo žaloby nie je zrejmé a nie je možné ani preskúmať z čoho teda, z akých úkonov pozostávali úkony právnej služby uskutočnené v trestnom konaní. Žalobca sa obmedzuje len na konštatovanie, že trovy obhajoby predstavovali uvedenú sumu 2044,51 €. Zároveň vznik skutočnej škody nijakým spôsobom nepreukázal hoci v žalobe poukazuje na poštové poukazy znejúce na sumu 1 000 € a na sumu 1 044,51 €, ktoré žalovanému ako prílohu nepredložil.

4. Strana žalobcu žiadala vydať rozsudok pre zmeškanie z dôvodov uvedených v § 273 CSP a § 274 CSP. V počiatočnom štádiu konania poukazovala na to, že žalovaný sa k žalobe nevyjadril a jeho vyjadrenie nemožno považovať za vyjadrenie žalovaného, pretože ho podala osoba, ktorá nebola splnomocnená na podanie vyjadrenia - (spochybnil podpis JUDr. Róberta Kaliňáka). Ďalej poukázal na to, že OO PZ Ružomberok tri roky a tri mesiace viedol bezdôvodne trestné konanie voči žalobcovi a toto bolo zastavené až na základe rozhodnutia Krajskej prokuratúry Žilina dňa 09.04.2013. Deklaroval úhradu trov obhajoby poštovými peňažnými poukazmi na sumu 1000 eur a sumu 1044,51 eur, ktorými žalobca dňa 29.04.2016 zaplatil trovy obhajoby v jeho trestnej veci. Mal za to, že bol preukázaný vznik nároku na náhradu škody na základe uznesenia o začatí trestného stíhania pre prečin krádeže zo dňa 19.01.2010, ktoré bolo vznesené predčasne, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky a čoho následkom bolo to, že trestné stíhanie trvalo viac ako tri roky. Skutok, pre ktorý bol žalobca trestne stíhaný, nebol ani trestným činom a ani priestupkom, preto muselo byť trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b) TP. Z uznesenia ďalej vyplýva, že žalobca bol stíhaný neprávom, a preto mu vznikla škoda titulom trov obhajoby. Žalovaný nesie objektívnu zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom pre právne posúdenie veci je dôležitý výsledok trestného konania, ktorým bolo zastavenie trestného stíhania. K námietke premlčania uviedol, že žaloba bola podaná faxom dňa 29.4.2016 a v 3 dňovej lehote bola doplnená predložením jej písomného znenia na podateľni okresného súdu o 07.04 hod. dňa 02.05.2016.

5. Strana žalovaného zotrvala na svojej písomnej argumentácii, v zmysle ktorej sa nemôže každé rozhodnutie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné rozhodnutie, t.j. každé rozhodnutie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústilo v právoplatný rozsudok odsúdeného, ale je potrebné prihliadať aj na konkrétne okolnosti prípadu. V rámci svojej obrany poukazoval na to, že nie je zrejmé, či žalobca

podal voči tvrdenému nezákonnému rozhodnutiu opravný prostriedok, keďže podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. sa škody môže domáhať len ten, kto podal opravný prostriedok. V počiatočnom štádiu konania tiež namietal skutočnosť, že nie je zrejmé, že by žalobca svoj nárok predbežne prerokoval s oprávneným orgánom § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže žalovaný žiadosť o predbežné prerokovanie nároku neevidoval, pritom žalobca sa môže domáhať nároku len vtedy, ak žalovaný ako zodpovedný orgán jeho žiadosti nevyhovelo alebo vyhovelo len čiastočne. Vzniesol námietku premlčacia, keďže lehota začala plynúť odo dňa doručenia tohto rozhodnutia. Zo žaloby vyplýva, že rozhodnutie bolo právnenému zástupcovi žalobcu doručené 29.04.2013 a žaloba bola podaná 02.05.2016, teda po uplynutí premlčacej lehoty na uplatnenie nároku. Keďže neboli splnené predpoklady pre vznik nároku na náhradu škody a žiadal žalobu zamietnuť.

6. O podanej žalobe súd rozhodol v poradí druhým rozhodnutím - uznesením zo dňa 08.04.2019, č. k. 5C/72/2016-207 tak, že konanie zastavil a vec (spor) po právoplatnosti rozhodnutia postúpil Slovenskej republike - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania, keď vychádzal z názoru vysloveného v rozhodnutí sp. zn. 9Co/232/2018-198 o tom, že nepodanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu, t.j. keď pred konaním na súde malo predchádzať iné konanie podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., bráni ďalšiemu postupu v konaní, čo má za následok neodstrániteľnú prekážku konania a táto procesná situácia podmieňuje postup pre zastavenie konania a postúpenie vecí po právoplatnosti príslušnému orgánu na prerokovanie žiadosti o nárok na náhradu škody. Uvedené rozhodnutie prvostupňového súdu bolo zrušené rozhodnutím Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.01.2020 č.k. 9Co/249/2019-273 a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Odvolací súd poukázal na postoj žalovaného zastúpeného príslušným štátnym orgánom, ktorému prislúcha o žiadosti i rozhodnúť, a ktorý v priebehu dlhotrvajúceho konania - 3,5 roka jednoznačne vyjadril svoj názor s tým, že nárok poškodeného neuznáva. A preto, najmä na hospodárnosť konania, potom odvolací súd v záujme spravodlivého a rýchleho vyriešenia sporu vec zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, aby mohol vo veci rozhodnúť bez zbytočných prieťahov.

7. Okrem výsluchu strán sporu sa súd (skôr) oboznámil s obsahom pripojeného spisu ČVS: ORP-217/00-RK-2009, kópiou spisu Okresnej prokuratúry Ružomberok zo dňa 07.01.2013 a obsahom listín tvoriacich súčasť spisu, osobitne s kópiami poštových peňažných poukazov a zistil, že žalobca je dôvodná.

8. Uznesením Krajskej prokuratúry Žilina zo dňa 09.04.2013, sp. zn. 1 KPt 14/13-3 bolo trestné stíhanie vedené proti žalobcovi ako obvinenému zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil tak, že dňa 11.04.2008 v O., v meste L., K. XX, pravými kľúčmi otvoril zadný úložný priestor na bližšie nešpecifikovanom motorovom vozidle tmavej farby, ktoré tam bolo odparkované. Odtiaľ zobral pokosovú pílu zn. Dewalt žltej farby, dve okružné píly zn. Makyta zelenej farby, taliansku ručnú rezačku na obklad modrej farby, elektrickú vibračnú brúsku zn. Bosch slabozelenej farby a dve akumulátorové skrutkovačky zn. Ryobi modrej farby, všetky s neznámymi výrobnými číslami, čím spôsobil P. E. škodu vo výške 1590,35 Eur, pretože skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie vecí. Rozhodnutie krajskej prokuratúry bolo právnenému zástupcovi žalobcu ako obhajcovi z trestného konania doručené 29.04.2013 (čl.101) a splnomocnencovi poškodeného 11.04.2013, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 11.04.2013 (keďže proti uzneseniu nebola prípustná sťažnosť).

9. Súd mal ďalej za preukázané, že trestné stíhanie sa začalo na podklade uznesenia o začatí trestného stíhania vydaného povereným príslušníkom PZ SR Obvodného oddelenia Ružomberok zo dňa 03.04.2009 sp. zn. ORP-217/00-RK-2009 a na podklade uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 19.01.2010 vydaného podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku sp. zn. ČVS: ORP-207/00-RK-2009. Sťažnosť (označenú ako odvolanie) proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal obvinený žalobca dňa 06.04.2010, pričom jeho sťažnosť bola uznesením okresného prokurátora sp. zn. Pv 352/2009 zo dňa 08.04.2010 ako nedôvodná zamietnutá podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Dňa 14.04.2010 splnomocnil žalobca ako obvinený právneho zástupcu, aby ho ako obhajca zastupoval v konaní vedenom na OR PZ Ružomberok, OO PZ Ružomberok pod sp. zn. ČVS: ORP-217/00-RK-2009.

10. Z obsahu uznesenia o zastavení trestného stíhania krajského prokurátora súd zistil, že tento po vyhodnotení dôkaznej situácie prijal záver, že žalobca ako obvinený v auguste 2008 neodcudzil náradie z motorového vozidla zn. Opel Combo, zaparkovaného u Y. U. meste O., ale toto náradie so súhlasom P.

E. - poškodeného zobral z tmavého motorového vozidla v meste Gorey v mesiaci apríl 2008 (11.04.2008) a následne si ho ponechal z dôvodu uplatnenia zádržného práva. Prokurátor ďalej konštatoval, že tento záver však neznamená, že skutok, pre ktorý je trestné stíhanie vedené, sa nestal, ale že sa nestal tým spôsobom, ako to uvádza poškodený. V uznesení bolo ďalej konštatované, že v danom prípade na základe vykonaných dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie, bolo nepochybné, že F. E. - t.j. žalobca získal do svojej dispozície náradie zahrnuté do skutku, ktoré patrilo P. E., resp. firme Y., ale v ďalšom bolo nevyhnutné posúdiť oprávnenosť tejto dispozície a predovšetkým okolnosti, za ktorých sa náradie dostalo do dispozície obvineného. Vzhľadom na to, že existovali rozpory v usvedčovacích dôkazoch - medzi výpoveďami poškodeného a svedka G. P., ktoré sa nepodarilo odstrániť ani výsluchom svedka Q. M. a usvedčovacie dôkazy boli spochybňované aj ďalšími skutočnosťami a to až do takej miery, že orgány činné v trestnom konaní nemohli z týchto výpovedí vychádzať a založiť na nich postup v trestnom konaní proti obvinenému žalobcovi, prokurátor na základe sťažnosti poškodeného rozhodol tak, že zastavil trestné stíhanie vedené proti obvinenému žalobcovi F. E. podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Výsledkom vedeného trestného konania bolo teda nezákonné rozhodnutie zasahujúce do základných práv obvineného žalobcu, keďže trestné stíhanie vedené proti nemu bolo zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

11. Žalobca prostredníctvom svojho zástupcu podal žalobu o náhradu škody na súd (faxom dňa 29.04.2016). Žaloba bola doplnená písomne v lehote troch dní (§ 42 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016). Rozhodnutie krajskej prokuratúry o zastavení trestného stíhania bolo doručené obhajcovi obvineného 29.04.2013. Žaloba bola podaná v premlčacej lehote troch rokov (§ 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.), ktorá skončila najneskoršie dňa 29.04.2016, a v ktorej sa poškodený žalobca dozvedel, že mu mala byť rozhodnutím o vznesení obvinenia a následne zastavením trestného stíhania spôsobená škoda.

12. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

13. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím,.

14. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

15. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

16. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

17. Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

19. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

20. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

21. V prvom rade súd skúmal, či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti vo vzťahu k predmetu sporu. Pri posudzovaní jeho pasívnej vecnej legitímácie súd vychádzal z ustanovenia § 1 písm. a/, § 3 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z., kedy zodpovedným subjektom za škodu vzniknutú v súvislosti s nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je štát - Slovenská republika. Ústredný orgán štátnej správy, vybavený samostatnou spôsobilosťou byť účastníkom konania/stranou sporu, za štát pred súdom len koná. Ústredný orgán štátu pritom nekoná vo vlastnom mene, ale vystupuje a koná v mene za škodu zodpovedného štátu. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané povereným príslušníkom Policajného zboru Okresného riaditeľstva PZ SR v Ružomberku, Obvodné oddelenie PZ Ružomberok dňa 03.04.2010, pod sp. zn. ČVS: ORP-207/OO-RK-2009 a trestné konanie bolo zastavené uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina zo dňa 09.04.2013, sp. zn. 1 KPt 14/13-3 z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci - § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por., a ktorým zároveň zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. na základe sťažnosti poškodeného, uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Ružomberok, č.k. Pv 352/09/5508 zo dňa 13.12.2012, ktorým zastavil trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku.

22. Ustanovenie § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. teda určuje Ministerstvo vnútra SR za orgán konajúci v mene štátu (len) vtedy, ak sú kumulatívne splnené podmienky, že v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu. Prokurátor hoci zamietol sťažnosť podanú proti uzneseniu o vznesení vydaného povereným príslušníkom policajného zboru, ale nepodal obžalobu v trestnej veci. Príslušným orgánom konajúcim za štát je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré je pasívne vecne legitimovaným subjektom.

23. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery boli prijaté súdnou judikatúrou či už v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb., tak aj v čase teraz platného zákona č. 504/2003 Z. z. (NS SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.08.2010).

24. Z citovaného rozhodnutia možno vyvodiť záver, že rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle aj zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok

trestného stíhania. A výsledkom bolo zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie nie je trestným činom - uznesenie prokurátora Krajskej prokuratúry Žilina zo dňa 09.04.2013, sp. zn. 1 KPt 14/13-3 vydané podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por..

25. V danom prípade ide o teleologický výklad zákona vychádzajúci zo zmyslu a účelu právneho predpisu, ktorým je v prípade uvedeného zákona ochrana základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. Nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zmene) tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale je splnenie tejto podmienky potrebné vykladať extenzívne, a preto za ústavne komfortný treba považovať výklad, v zmysle ktorého z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie trestného stíhania (ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným), rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania (NS SR sp. zn. 4MCdo 15/2009, ÚS SR - II. ÚS 25/2011-33 zo dňa 24.3.2011, nález I. ÚS 320/2016-49 zo dňa 07.07.2016, ku ktorých záverom sa prikláňa aj rozhodovacia prax Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/15/2018 zo dňa 31.01.2018, sp. zn. 11Co/55/2017 zo dňa 25.07.2017 a sp. zn. 7Co/283/2018 zo dňa 27.03.2019). Súd potom v súlade s citovanou judikatúrou a v súlade s článkom 2 CSP vychádzal z takto prezentovanej judikatúry súdov.

26. Ak potom krajský prokurátor uznesením zo dňa 09.04.2013, sp. zn. 1 KPt 14/13-3 zastavil trestné stíhanie vedené proti obvinenému žalobcovi F. E. podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, ide o konečné rozhodnutie trestného konania (výsledok), ktorá je nezákonná a tým je daná zodpovednosť štátu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

27. Súd ďalej zistil, že žalobca v súlade s § 6 ods. 2 zákona č. 504/2003 Z. z. splnil svoju povinnosť vyčerpať riadne opravné prostriedky a proti nezákonnému rozhodnutiu - uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť dňa 06.04.2010, pričom táto bola uznesením okresného prokurátora sp. zn. Pv 352/2009 z 08.04.2010 ako nedôvodná zamietnutá s odkazom na § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Následne dňa 14.04.2010 splnomocnil žalobca už ako obvinený obhajcu, aby ho zastupoval v konaní vedenom na OR PZ Ružomberok, OO PZ Ružomberok pod sp. zn. ČVS: ORP-217/OO-RK-2009.

28. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody, medzi ktorú zákon v § 18 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z.z. zaraďuje aj nárok na náhradu trov konania, t.j. nárok na náhradu majetkovej ujmy vzniknutej úhradou trov obhajoby v súvislosti s vedením trestného stíhania, ktorého výsledkom bolo nezákonné rozhodnutie. Žalobca preukázal, že poštovým peňažným poukazom zo dňa 29.04.2016 v sume 1044,51 eur a zo dňa 29.04.2016 v sume 1000 eur, uhradil jeho obhajcovi trovy obhajoby v sume 2044,51 eur. Trovy obhajoby boli uhradené priamo a bezprostredne s vedením vedeného trestného konania, ktorého výsledkom bolo nezákonné rozhodnutie, t.j. žalobcovi vznikla škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím vo výške 2044,51 eur.

29. Výška náhrady škody posúdená v nadväznosti na účelnosť vynaložených trov obhajoby (trov právneho zastúpenia), v sebe zahŕňa účelné vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie a bola priznaná v súlade s vyúčtovaním predloženým žalobcom. Súd nezistil, že by v rámci vyúčtovania boli vykonané také úkony, ktoré sa z hľadiska vývoja dôkaznej situácie v trestnom konaní javili byť ako neúčelne a nehospodárne. V prevažnej väčšine išlo o úkony ako podanie opravných prostriedkov - sťažností (dňa 23.8.2011 a dňa 01.01.2012), 2 x podanie návrhu na vykonanie dokazovania, čo vzhľadom na časove obdobie trvania trestného stíhania nemožno hodnotiť ako neúčelné, ďalej išlo o úkony ako účasť na vyšetrovacích úkonoch (výsluchoch svedkov, obvineného) 3 x preštudovanie vyšetrovacieho spisu vyjmúc preštudovanie spisu po skončení vyšetrovania a jedno rokovanie s obvineným, t.j. úkony obhajcu boli účelné smerujúce k účinnej obhajobe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie a zároveň išlo o úkony vykonané v súlade s trestným poriadkom. Ani v rámci hotových výdavkov súd nezistil neodôvodnené vyúčtovanie týchto nákladov, resp. ich neúčelné vynaloženie. Cestovné náhrady boli vyúčtované do výšky cestovného verejným hromadným dopravným prostriedkom a výška

náhrady za stratu času stráveného obhajcom mimo sídla jeho advokátskej kancelárie bola vyúčtovaná v súlade s vyhláškou MS SR č. 644/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Zároveň ku každému úkonu bol vyúčtovaný režijný paušál podľa vyhlášky.

Jedná sa o nasledovné úkony obhajoby vykonané v rámci vedeného trestného konania;

- príprava a prevzatie zastúpenia dňa 14.4.2010 v D. X. v čase od 21.00 hod. do 01.15 hod. - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- preštudovanie vyšetrovacieho spisu na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok dňa 8.6.2010 - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 8.6.2010
- ďalšie rokovanie s obvineným F. E. dňa 8.6.2010 v čase od 14.30 hod. do 15.30 hod. v Ružomberku a dňa 8.6.2010 v čase od 16.00 hod. do 20.00 hod. v D. X. - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- preštudovanie vyšetrovacieho spisu na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok dňa 29.6.2010 - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 29.6.2010
- náhrada za stratu času v sume 72,12 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 29.6.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- účasť na výsluchu obvineného F. E. dňa 11.08.2010 v čase od 8.30 hod. do 11.00 hod. na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok, účasť na výsluchu svedka P. F. T. dňa 11.8.2010 v čase od 11.00 hod. do 13.00 hod. a porada s obvineným F. E. dňa 11.8.2010 v čase od 07.00 hod. do 8.30 hod.
- tarifná odmena v sume 180,33 EUR (3 x suma 60,11 EUR) + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 11.8.2010
- náhrada za stratu času v sume 72,12 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 11.8.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- účasť na výsluchu svedka poškodeného P. E. dňa 6.9.2010 v čase od 13.30 hod. do 14.20 hod. na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok - tarifná odmena v sume 120,22 EUR (2 x suma 60,11 EUR) + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 6.9.2010
- náhrada za stratu času v sume 72,12 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 6.9.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- účasť na výsluchu svedkyne D. D. dňa 4.10.2010 v čase od 9.45 hod. do 12.15 hod. na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok - tarifná odmena v sume 120,22 EUR (2 x suma 60,11 EUR) + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 4.10.2010
- náhrada za stratu času v sume 72,12 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 4.10.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- účasť na výsluchu svedka Y. P. dňa 2.11.2010 v čase od 12.30 hod. do 13.40 hod. na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 2.11.2010
- náhradu za stratu času v sume 72,12 Eur za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 2.11.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- účasť na výsluchu svedka Q. O. dňa 22.11.2010 v čase od 9.00 hod. do 10.40 hod. na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 22.11.2010
- náhrada za stratu času v sume 72,12 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 22.11.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- preštudovanie vyšetrovacieho spisu na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok dňa 29.11.2010 v čase od 13.00 hod. do 14.50 hod. - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 29.11.2010
- náhrada za stratu času v sume 72,12 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 29.11.2010 pri sadzbe 12,02 EUR/polhodina
- účasť na výsluchu svedka poškodeného P. E. dňa 19.11.2011 na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok - tarifná odmena v sume 61,75 EUR + režijný paušál v sume 7,41 EUR

- cestovné výdavky autobusom v sume 5,60 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 19.11.2010
- náhrada za stratu času v sume 74,10 EUR za 6 polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 19.11.2010 pri sadzbe 12,35 EUR/polhodina
- písomný návrh na vykonanie dokazovania zo dňa 10.09.2010 vo veci - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- písomný návrh na vykonanie dokazovania zo dňa 10.10.2010 vo veci - tarifná odmena v sume 60,11 EUR + režijný paušál v sume 7,21 EUR
- písomná sťažnosť zo dňa 23.08.2011 proti uzneseniu povereného príslušníka policajného zboru Obvodného oddelenia Policajného zboru Ružomberok ČVS: ORP-217/OO-RK-2009 zo dňa 12.08.2011
- tarifná odmena v sume 61,75 EUR + režijný paušál v sume 7,41 EUR
- písomná sťažnosť zo dňa 1.1.2012 proti uzneseniu povereného príslušníka policajného zboru Obvodného oddelenia Policajného zboru Ružomberok ČVS: ORP-217/OO-RK-2009 zo dňa 26.12.2011
- tarifná odmena v sume 63,58 EUR + režijný paušál v sume 7,63 EUR
- účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa konanom 28.11.2012 na Obvodnom oddelení Policajného zboru Ružomberok - tarifná odmena v sume 63,58 EUR + režijný paušál v sume 7,63 EUR
- cestovné výdavky autobusom v sume 6 EUR na cestu z A. do H. a späť dňa 28.11.2012
- náhradu za stratu času v sume 76,26 EUR za 6polhodín straty času na ceste z A. do H. a späť dňa 28.11.2012 pri sadzbe 12,71 EUR/polhodina. Trovy celkom v sume suma 2 044,51 EUR

30. Na základe citovaných ustanovení zákona a z vyššie uvedených dôvodov súd potom rozhodol tak, že žalobe v prevažnej miere vyhovel a žalobcovi priznal nárok na náhradu škody 2044,51 eur.

31. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom svedka por. P. P. pre ozrejmienie dôvodov vydania uznesenia o začatí trestného stíhania, keďže výsluch svedka nepovažoval za potrebný (bol právne irelevantný), keďže pre rozhodnutie vo veci nie je dôležité na čí príkaz alebo z akého dôvodu bolo vydané uznesenie o začatí trestného stíhania, orgány činné v trestnom konaní konajú z úradnej povinnosti - § 2 ods. 6 veta prvá Tr. poriadku. Za právne irelevantný považoval aj dôkaz výsluchom štatutárneho zástupcu žalovaného. Relevantným pre rozhodnutie v súdnej veci je výsledok trestného konania. Relevantným pre danú vec nie je ani okolnosť, či poškodená strana trestného konania (ne) bola informátorom. Ide o dôkazné prostriedky (prostriedky procesného útoku) neúčelné a nadbytočné, a preto ich súd nevykonal.

32. Pokiaľ strana žalovaného namietala nespĺnenie podmienky podľa 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. formou nepodania písomnej žiadosti na predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom, súd uvádza, že táto žiadosť bola podaná až dňa 17.10.2019, pričom doposiaľ nebolo uspokojená a ako už súd skôr uviedol, nespĺnenie tejto podmienky zákon č. 514/2003 Z.z. nesankcionuje a táto skutočnosť sama o sebe nemôže byť dôvodom pre nepriznanie nároku na náhradu škody.

33. Námietka premlčania vznesená žalovaným bola tiež nedôvodná. Ako už súd vyššie konštatoval, obhajca žalobcu v trestnom konaní prevzal rozhodnutie o zastavení trestného stíhania dňa 29.04.2013. Týmto dňom s poukazom na ustanovenie § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá skončila 29.04.2016. Žalobca podal žalobu faxom posledný deň tejto lehoty - 29.04.2016 a svoju žalobu doplnil písomným podaním v lehote 3 dní - § 42 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016. Z uvedeného vyplýva, že žaloba bola podaná v trojročnej premlčacej lehote, t.j. včas.

34. K námietke zastúpenia žalovaného súd uvádza, že osoba poverená zastupovaním žalovaného na pojednávaní, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia (a aj na jemu predchádzajúcich pojednávaní) sa preukázala originálom poverenia konať v mene žalovaného v predmetnom súdnom spore, t.j. poverením vystaveným ústredným orgánom a platným preukazom tohto ústredného orgánu. Z ust. § 20 ods. 2 OZ je zrejmé, že za právnickú osobu môžu robiť právne úkony aj iní jej pracovníci alebo členovia, pokiaľ je to určené vo vnútorných predpisoch právnickej osoby, t.j. nielen štatutárny orgán právnickej osoby ale aj jej pracovníci, zvlášť ak sú na to týmto orgánom poverené. Zastupovanie sa týkalo žalovaného a bolo určené vo vzťahu k predmetu sporu, v ktorom žalovaný vystupuje ako žalovaný subjekt. A napokon aj procesné zastúpenie žalovaného, o ktorom v konaní ide, spĺňalo predpoklady ust. 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP.

35. K nároku na náhradu škody súd priznal aj úrok z omeškania s odkazom ust. § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., odo dňa 15.07.2016, t.j. po uplynutia lehoty troch dní

počítanej počnúc dňom nasledujúcim po doručení žaloby žalovanému (11.07.2016) a vo zvyšnej časti súd žalobu (vo vzťahu k uplatneniu úroku z omeškania ku skoršiemu dátumu omeškania) zamietol.

36. Žalobcovi ako v prevažnej miere úspešnej strane sporu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov podľa § 255 ods. 1 CSP s odkazom na § 262 ods. 1 CSP v rozsahu 98 %.

37. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia uznesením, ktoré vydá súdny úradník - § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.